

Список використаних джерел:

1. Легкий С. В. Управління зовнішнім державним боргом України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 / С. В. Легкий ; Черніг. нац. технол. ун-т. – Чернігів, 2015. – 20 с.
2. Новосьолова О. Боргова безпека як визначальний фактор макроекономічної стабільності держави / О. Новосьолова // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: “Економічні науки”. – 2013. – Вип. 35 (1). – С. 123–128.
3. Федорович І. М. Економічна оцінка боргової стійкості України / І. М. Федорович // Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія “Економіка” : зб. наук. праць / ред. кол.: І. Д. Пасічник, О. І. Дем’янчук. – Острогог : Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2014. – Вип. 25. – С. 146–151.
4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>
5. International Debt Statistics 2016 [Електронний ресурс] // World Bank. – Washington, DC: World Bank, 2015. – Режим доступу : <https://www.openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/23328/9781464806810.pdf>
6. Статистична інформація [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>

УДК 339.56:637'8 (477.83/.86)(09)

О. Р. Проців, кандидат наук з державного управління, головний спеціаліст Івано-Франківського обласного управління лісового та мисливського господарства

ІМПОРТ РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ ГАЛИЧИНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.: АДМІНІСТРАТИВНИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТИ

Розглянуто економічне значення імпорту рибної продукції у Галичині кінця ХІХ – початку ХХ ст. Проаналізовано статистичні дані Галичини й інших країн Європи, а також практику правозастосування органів державної влади під час імпортних операцій. Висвітлено вплив громадських організацій на органи влади в частині лобювання професійних інтересів. Приділено увагу міждержавним угодам, що врегулювали імпорт рибної продукції, розмірам митних платежів, походженню рибної продукції, її якості, застосуванню досягнень науки й технологій для зберігання риби. Названо чинники недобросовісної конкуренції під час імпорту продукції.

Ключові слова: Австро-Угорська монархія; Галичина; раки; риба; економіка; торгівля; імпорт.

© О. Р. Проців, 2016

It was researched the economic value of fish products' imports in Galicia in late 19th – early 20th centuries. It was analyzed the statistics of Galicia and other European countries and the enforcement of public authorities at import operations. It was analyzed the influence of NGOs on the authorities in terms of lobbying the professional interests.

It was analyzed interstate agreements that regulated the importation of fish products, the size of customs duties, the origin of fish products, its quality, the use of science and technology achievements for storage of fish, factors of unfair competition at importing the products.

Purpose of the article – to investigate the regulation, enforcement by the authorities with the import of fishery products in Galicia XIX – early XX century. To analyze the economic value of fish production and imports in particular.

The main factor that prompted the importation of fish products to the Austro-Hungarian Empire, was ineffective conduct fishing economy local producers. Fish from the Sea countries which have direct access to them, contributed to the production of large quantities of fish products, low cost, which has increased its exports to the Austro-Hungarian Empire. Imports of fish was 10 times higher than its exports. The main exporter of marine fish was Germany. The main mechanism for regulating the balance of exports and imports were customs duties and excise taxes on the sale of fish in the markets. Payment of duty on the export of fish products was twice less than livestock.

Key words: Austro-Hungarian monarchy; Galicia; crabs; fish; economics; trade; import.

Постановка проблеми. В умовах сучасної України спостерігається низький рівень споживання рибної продукції, що є наслідком недосконалого державного регулювання означеної галузі. Дослідження цієї проблематики в історичному контексті дасть можливість врахувати місцеві особливості для розв'язання проблем під час імпорту рибної продукції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Адміністративний і економічний аспекти проблеми правового регулювання та практики правозастосування імпорту рибної продукції Галичини кінця XIX – початку XX ст. висвітлено у працях З. Фішера, С. Павліка, М. Новицького, часописах “Окулярник” та “Ловець”, статистичних довідниках і кодексах законів Галичини. Проте деякі проблеми розглянуто побіжно, й вони потребують подальшого дослідження.

Мета статті – дослідити державне регулювання, правозастосування органами державної влади в частині імпорту рибної продукції у Галичині XIX – початку XX ст. Проаналізувати господарське значення рибної продукції та зокрема її імпорту.

Для досягнення поставленої мети потрібно виконати такі завдання:

- проаналізувати нормативно-правові акти Галичини, Австро-Угорської імперії та практики їх правозастосування в частині імпорту рибної продукції;
- виявити закономірності й особливості імпорту рибної продукції.

Вклад основного матеріалу. Рибній продукції у Галичині досліджуваного періоду належало чільне місце. Площа ставків, на яких ефективно велось рибальське господарство, становила 4798,7 га, тоді як на примітивному рівні рибальське господарство велось на площі водного дзеркала у 8418,1 га. На цих ставках рибу не годували, а її вилов здійснювався шляхом спускання води кожні 3–4 роки. Детальніші дані про стан рибного господарства у Галичині запропоновано у табл. 1.

**Структура ведення рибальського господарства у Галичині
у розрізі повітів у 1904 р. [1]**

№ з/п	Повіт	Господарства з високим рівнем ведення			Господарства з примітивним рівнем ведення		
		Кількість гмін	Кількість ставків	Загальна площа, га	Кількість гмін	Кількість ставків	Загальна площа, га
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Бяла	37	?	2108,9	1	1	0,38
2	Бібрка				9	10	727,1
3	Бохня	6	8	12	8	9	5,88
4	Богородчани	–	–	–	–	–	–
5	Борщів				4	4	15,8
6	Броди				21	21	1712,18
7	Бжеско	4	35	62,04			
8	Бережани				4	3	785,28
9	Бжозув				15	?	14,57
10	Бучач				6	6	96,13
11	Хшанів	27	88	118,97	1	1	4,06
12	Цешанів	4	33	61,61	11	14	20,62
13	Чортків				11	13	43,63
14	Домброва				14	21	19,39
15	Доброміль				1	4	0,75
16	Долина	–	–	–	–	–	–
17	Дрогобич	1	28	23,60	2	2	6,56
18	Горлиці	–	–	–	–	–	–
19	Городок	1	25	341,20	11	?	1385,56
20	Грибів	1	7	10			
21	Городенка				9	18	86,10
22	Гусятин	2	14	103,27	12	14	95,01
23	Ярослав	5	?	188,07	8	8	117,40
24	Ясло	1	?	4,00	6	18	7,21
25	Яворів				8	6	295,52
26	Калуш	–	–	–	–	–	–
27	Кам'янка				5	6	34,72
28	Колбушова	1	8	5,00	3	5	10,95
29	Коломия	–	–	–	–	–	–
30	Косів				1	2	0,40
31	Краків	4	?	10,60			
32	Кросно	2	12	7,38	6	12	6,21
33	Ліманова	2	10	5,00	1	5	2,50
34	Ліско	1	9	8,62			

1	2	3	4	5	6	7	8
35	Львів				11	24	183,10
36	Ланьцут				15	13	?
37	Мелець	3	?	63,56	7	11	16,42
38	Мостиська				2	4	2,70
39	Мисленіце				2	5	2,15
40	Надвірна	–	–	–	–	–	–
41	Ніско				6	?	30,26
42	Новий Сонч	–	–	–	–	–	–
43	Новий Тарг	–	–	–	–	–	–
44	Печеніжин	–	–	–	–	–	–
45	Пільзно	1	5	1,10	5	7	3,55
46	Підгір'я	3	8	1,08			
47	Підгайці				5	5	527,24
48	Перемишль	–	–	–	–	–	–
49	Перемишляни				2	2	4,73
50	Пшеворск				10	12	6,19
51	Рава				7	11	67,17
52	Рогатин				7	9	530,62
53	Ропчиці	1	11	30,25	3	4	4,75
54	Рудки				4	2	274
55	Жешів				1	1	0,25
56	Самбір	2	2	30			
57	Сянок	1	13	6,75	14	24	25,64
58	Скалат				6	6	173,43
59	Снятин	–	–	–	–	–	–
60	Сокаль				14	14	146,98
61	Станиславів	–	–	–	–	–	–
62	Старий Самбір	–	–	–	–	–	–
63	Стрий	1	3	5	1	4	4
64	Стрижів	–	–	–	–	–	–
65	Тарнобжег				1	2	19,76
66	Тернопіль				13	13	626,30
67	Тарнів	7	27	61	1	9	20
68	Тлумач				2	2	26
69	Теребовля				5	5	11,25
70	Турка	–	–	–	–	–	–
71	Вадовіце	30	219	1,369	–	–	–
72	Величка	5	15	10			
73	Заліщики	–	–	–	–	–	–
74	Збараж				10	10	112,02
78	Золочів	–	–	–	–	–	–
79	Жовква	3	44	106,03	2	2	46
80	Жидачів				5	6	45,50
81	Живець	4	15	49,14	1	9	11,50
	Усього	155		4798,78	342		8415,06

Тож, зважаючи на неспроможність місцевих товаровиробників через низьку ефективність забезпечити у достатній кількості рибною продукцією місцевий ринок, за його насичення взялись торговці. Найпопулярнішою продукцією рибальства у 80-тих рр. XIX ст. став солений оселедець, тому що він був дешевий, а Австро-Угорщина мала доступ лише до Адріатичного моря, в якому його не виловлювали [2].

Статистика свідчила, що в цей період у Галичину імпортували щорічно в середньому близько 62 500 бочок оселедця, ціна кожної становила 30 золотих. Вартість спожитих оселедців обрахували у 1 875 000 золотих. Головними споживачами стали селяни, оскільки оселедець був удвічі дешевшим за будь-яку рибу, що реалізовували живою на Галицьких ринках. В середньому імпортували 315 864 кг сушеної риби загальною вартістю 63 172 золотих (по 0,20 золотого за кг), 20 220 кг копченої та маринованої риби загальною вартістю 10 110 золотих (по 0,50 золотого за кг). Усього за рік Галичина імпортувала риби на суму 1 948 282 золотих [3]. Так, у 1883 р. Галичина імпортувала 2 861 519 кг риби, 82 % від усієї імпортованої риби становили солені оселедці (2 331 761 кг). В основному оселедці імпортували з Німеччини та Росії. Свіжої риби було імпортовано 115 527 кг (4 %), соленої (крім оселедців) – 388 419 кг (13 %) та консервованої – 8799 кг (1 %) [4].

Експерти рибної галузі зазначали, що низький технологічний рівень розведення риби не давав можливості Австро-Угорській імперії, зокрема Галичині, ефективно розводити рибу, що й зумовлювало її дорожнечу. Відповідно до об'єктивних законів економіки товар перетікає на ринки, де його можна дорожче продати. Якщо проаналізувати торгівлю між Австро-Угорщиною та Німеччиною, побачимо, що у 1891 р. з Німеччини до Австро-Угорщини експортовано 8542 тонни риби, причому 5285,5 тонни – до Галичини, що становило 61 % від усього експорту риби з Німеччини. Галичина, у свою чергу, експортувала до Німеччини лише 45,2 тонни риби, що становило близько 1 % від імпорту. Зазначимо, що в наступні роки розбіжність між експортом та імпортом риби до Галичини з Німеччини скоротилась у десять разів (табл. 2).

Таблиця 2

Експорт та імпорт риби у Галичині в 1891–1899 рр., тонн [5]

Роки	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899
Імпорт риби до Австрії з Німеччини	8542	9091,5	11543	11132	11605	11000	9266	8632	7479
Імпорт риби до Галичини з Німеччини	5285,5	5119,5	6519	5843	6410	6497	5560	5265	4117
Експорт риби з Австрії до Німеччини	990	1125	1370	1309	1772	1202	1399	2192	2038
Експорт риби з Галичини до Німеччини	45,2	101,5	121,5	107	183	126	348	521	373

Перевищення імпорту риби над експортом до Австрії у 1899 р. дорівнювало 8233 ц, 1900 р. – 15 996 ц, 1901 р. – 22 746 ц, 1902 р. – 22 818 ц. Отже, лише за ці чотири роки риби було імпортовано на 2 390 430 крон більше, ніж експортовано. Крім низького технологічного рівня ведення рибного господарства, австрійські рибалки зазначали, що експорт риби з Австро-Угорщини гальмується через високі тарифи залізниці: в Австрії за перевезення одного вагона на відстань 300 км необхідно було сплатити 360 крон, тоді як у Німеччині – 230, Румунії – 260, Росії – 230 [6].

Австро-Угорщина у 1910 р. імпортувала 3885 ц живого коропа, експортувала – 24 087 ц. У подальшому імпорт коропа з Австро-Угорщини зростає. Так, у 1911 р. Австро-Угорщина імпортувала 4189 ц коропа, причому з Німеччини імпортовано 138 ц, тоді як з Румунії – 2771 ц, а з Росії – 1118 ц. Імпорт живого коропа у 1913 р. зменшився до 1896 ц, у тому числі: з Німеччини – 56 ц, з Румунії – 444 ц, з Росії – 1348 ц.

У 1910 р. Австрія ввезла 27 051 ц битої прісноводної риби, а вивезла лише 5173 ц. Найбільше цих видів риби експортували до Австро-Угорщини Румунія (12 627 ц), Німеччина (3012 ц), Росія (9208 ц) – в основному мороженого судака і лосося. Італія – близько 1478 ц вугра.

Отже, імпорт прісноводної риби зменшувався, але водночас імпорт морських видів риби щороку зростав, зростало і споживання морських видів риби в Австрії. Якщо порівняти імпорт морських видів риби з Австро-Угорщини на початку ХХ ст. та у 80-х рр. ХІХ ст., то він зріс у середньому в десять разів. Основним постачальником морської риби залишалась Німеччина (табл. 3).

Таблиця 3

Імпорт до Австрії морських видів риби в 1910–1913 рр.

Рік	Вага всього імпорту, ц	Вага імпортованої риби з Німеччини, ц	% імпорту риби з Німеччини
1910	146 734	121 040	82
1911	166 730	145 050	86
1912	150 283	130 258	86
1913	186 432	157 696	84

Зауважимо, що Австро-Угорщина мала доступ лише до Адріатичного моря, яке малопродуктивне на морську рибу та оселедець. Тому морської риби експортували дуже мало – від 4 до 6 тис. центнерів. У 1913 р. Австро-Угорська імперія ввозила риби на суму 21 597 267 крон, а вивозила – на 2 726 190 крон. Негативний баланс експорту над імпортом становив 18 871 077 крон, а в процентному відношенні експорту до імпорту становив лише 12,6 % [7].

Ринок Німеччини все ж потребував прісноводних видів риби: якщо Німеччина експортувала до Австро-Угорської імперії оселедця, то з Австро-Угорської імперії імпортувала коропа (табл. 4)

Імпорт до Німеччини живого коропа в 1910–1913 рр.

Рік	Імпорт живого коропа до Німеччини, ц	Експорт живого коропа з Австро-Угорщини, ц	% імпортованого коропа з Австро-Угорщини
1910	24 087	24 069	99
1911	19 952	19 897	99
1912	21 283	20 991	98
1913	20 808	20 462	98

Вартість імпортованого до Німеччини коропа за рік становила від 1 926 960 до 1 768 765 крон. Австрія також експортувала інші види риби до Німеччини, в основному це був лин (3674 ц вартістю 514 360 крон, 1913 р.). Одним із важливих різновидів риби, які ввозила Німеччина, була жива форель з Данії. (Дані статистичного довідника уряду Німеччини про імпорт та експорт рибної продукції за 1913 р. у табл. 5).

Імпорт та експорт рибної продукції Німеччини в 1913 р., у марках

Різновид продукції	Імпорт до Німеччини, тис. марок	Експорт з Німеччини, тис. марок	Співвідношення експорту до імпорту, %
Короп, лин, вугор (живі)	3404,0	234,0	7
Короп, лин, вугор (морожені)	7769,0	2277,0	3
Свіжий оселедець, шпроти	22 751,0	2385,0	10
Інша морська риба	21 412,0	4145,0	19
Солоний оселедець	47 329,0	203,0	0,5
Лосось (солений)	9200,0	223,0	2
Раки, ікра та інші рибопродукти	141 011,0	15 396,0	11

Подані статистичні дані засвідчують, що значну частину риби, яка потрапляла на німецький ринок, було імпортовано. Усього в 1913 р. Німеччина імпортувала риби на 141 млн марок, експортувала – на 15,4 млн марок [8].

Відомо, що в тогочасному рибному промислі велике значення мали п'явки, яких використовували в медицині. Тому Австро-Угорщина, крім риби, у великій кількості заповувала п'явки. Основними їх постачальниками були Греція, Сербія, Туреччина, Бельгія, Німеччина. У 1892 р. було завезено п'явок на суму 182 тис. зол., у 1893 р. – на 107 525 зол., у 1894 р. – на 79 500 зол., у 1895 р. – на 64 000 зол., у 1896 р. – на 73 000 зол. [9].

Визначальним для експортно-імпортних операцій було нормативно-правове забезпечення. Зокрема, у Законі Австрії “Про мито” (1868 р.) визначалось, що за імпорт 1 ц риби слід було сплатити 1,5 золотих, таку ж суму потрібно було сплати-

---

ти за одну корову. Не обкладались митом телята, свині, коні, дичина [10]. У Законі “Про ввізний митний тариф Австро-Угорщини” від 25 травня 1882 р. ставка сплати мита за імпорт 100 кг риби, раків та слимаків становила один золотий, в той час як за 100 кг битого м’яса сплачували 6 зол., за одну голову бика – 4 зол., корови – 3 зол., вівці – 0,5 зол., свині – 3 зол. [11]. Таку ж суму за імпорт риби було визначено у Законі Австро-Угорщини від 25 травня 1892 р. “Про загальний митний тариф Австро-Угорщини” [12].

В окремих випадках для врегулювання експортно-імпортних відносин укладалась міждержавні торгові договори (трактати), які окремо регламентували розмір мита. Зокрема, торговий трактат від 24 березня 1870 р., укладений між Австро-Угорською монархією та Іспанією, врегульовував питання торгових відносин під час торгівлі рибою [13].

Аналогічний торговельний договір було укладено між Австро-Угорською монархією та Італією 27 грудня 1878 р. Австрією він був ратифікований 28 січня 1879 р., а італійською стороною – 30 січня 1879 р. Сторони домовились про умови торгівлі між країнами, зокрема й про вартість мита на конкретні види товарів. Торгівля свіжою рибою, раками, слимаками проходила без сплати мита, тоді як за торгівлю морською рибою необхідно було сплатити 3 крони за кожні 100 кг. Таку ж суму слід було сплатити за торгівлю свійськими тваринами. Харчова ж продукція оподатковувалась за вищою ставкою. Так, за переміщення через кордон 100 кг ковбаси мито становило 16 крон, а сиру – 4,4 крони [14].

Австрійський Закон від 13 лютого 1906 р. “Про встановлення вартості мита” визначав ставку мита для всіх країн Австро-Угорської імперії. Зокрема, за імпорт 100 кг риби або раків потрібно було сплатити 10 крон. Не обкладалась митом жива дичина – копитні і пернаті. За 100 кг битих пернатих накладалось мито – 25 крон, а за 100 кг живих – 8 крон. За 100 кг битої дичини потрібно було сплатити 20 крон [15].

Крім мита, накладався споживчий податок. Відповідно до Закону від 22 грудня 1910 р. “Стосовно зміни споживчого податку”, за реалізацію 100 кг риби необхідно було сплатити 6 крон; однієї голови оленя – 7 крон; дикого кабана (понад 17 кг) – 6 крон; зайця – 30 гелерів; за 100 кг оленини – 8 крон; м’яса іншої дичини – 12 крон; за реалізацію фазана, глухаря, тетерука – 80 гелерів; рябчика, дикої гуски, вальдшнепа, дикої качки – 40 гелерів; куріпки, бекаса – 20 гелерів; водної курки, дикого голуба – 10 гелерів; дрозда, перепілки – 4 гелери; за 100 кг риби – 8 крон [16].

Виходячи з власних інтересів, рибалки не були зацікавлені в імпорті рибної продукції на внутрішній ринок. Одним із найактивніших товариств, яке лобювало інтереси рибалок, було “Крайове рибальське товариство” [17], що з метою обмеження імпорту намагалось привернути увагу влади, мотивуючи це шкідливістю для здоров’я споживання мороженої риби [18]. Нагодою для інформаційної компанії проти імпорту замороженої риби стало масове отруєння юристів на банкеті після проведення їхнього з’їзду. У зверненні до влади товариство зазначало, що споживання російського судака вже саме по собі несе загрозу для здоров’я, тому що його виловлюють в азійській частині Росії, а його транспортування потребує багато часу, протягом якого судак псується. Наголошувалось, що галицький короп за харчовими якостями не поступається російському судаку, а його споживання – це лише данина моді [19].

Для зменшення імпорту риби з Німеччини товариство вимагало підвищення мита для німецьких експортерів, зазначаючи, що імпорт дешевої морської риби унеможливило розвиток рибальства у Галичині. Також товариство лобіювало скасування сплати мита під час імпорту кормів для риби, зменшення тарифів на залізничні перевезення та акцизного податку за реалізацію риби з 15 крон 60 гелерів за 100 кг до 2 крон 60 гелерів, тобто до рівня, встановленого за реалізацію імпортованої з Німеччини морської риби [20]. Товариство сприяло імпорту раків і риби до Галичини з метою відсвіжування крові [21].

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Головним чинником, що спонукав імпорт рибної продукції до Австро-Угорської імперії, було неефективне ведення рибальського господарства місцевими товаровиробниками. Вилов риби з морів країнами, які мали безпосередній вихід до них, сприяв виробництву великої кількості рибної продукції низької собівартості, що призвело до збільшення її експорту в Австро-Угорську імперію. Імпорт риби у 10 разів перевищував експорт. Основним експортером морської риби була Німеччина. Головним механізмом регулювання балансу експорту та імпорту стали митні платежі та акцизний збір під час продажу риби на ринках. Сплата мита під час експорту рибної продукції була удвічі меншою ніж за продукцію тваринництва.

Список використаних джерел:

1. Gospodarstwo rybne w kraju w świetle najnowszych cyfr statystycznych // Okólnik. – 1906. – № 85. – S. 183–184.
2. Pogadanka wilijna o rybołówstwie // Łowiec. – 1885. – № 2. – S. 38.
3. Badania rozsiedlenia ryb // Okólnik. – 1883. – № 3. – S. 68–70.
4. Kronika//Łowiec. – 1884. – № 8. – S. 132.
5. Cło od ryb // Okólnik. – 1901. – № 52. – S. 121.
6. Do artykułu: Przewóz ryb kolejami żelaznymi // Okólnik. – 1906. – № 81. – S. 61.
7. Projektowane cło od ryb w przyszłych traktatach handlowych // Okólnik. – 1914. – № 5. – S. 92–95.
8. Projektowane cło od ryb w przyszłych traktatach handlowych // Okólnik. – 1914. – № 5. – S. 92–95.
9. Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych. – Lwów, 1898. – T. XVII, zeszyt I. – S. 64.
10. Przekłady ustaw, rozporządzeń i obwieszczeń z dziennika praw państwa dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi, tudzież Wielkiego Księstwa Krakowskiego. – Lwów : Król. galic. drukarnia rządowa, 1868. – S. 137–139.
11. Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1882. – S. 119–130.
12. Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1892. – S. 119–132.
13. Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1871. – S. 375.
14. Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1879. – S. 69–75.

15. Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1906. – S. 40.
16. Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1911. – S. 451–455.
17. Проців О. Р. Видатний природознавець – уродженець Гуцульщини Максиміан Сила-Новицький / О. Р. Проців, Я. І. Зеленчук / Гуцули і Гуцульщина. – 2012. – № 2 (6). – С. 42–45.
18. Protokół 20-go Walnego Zgromadzenia Krajowego Towarzystwa rybackiego, odbytego dnia 28 Maja 1898 // Okólnik. – 1898. – № 35. – S. 4.
19. Zatrucie spowodowane rosyjskim sandaczem na ostatnim bankiecie prawników w Wiedniu. // Okólnik. – 1912. – № 124. – S. 155–156.
20. Ankieta rybacka // Okólnik. – 1913. – № 7. – S. 143–144.
21. Praktyka wycierów // Okólnik. – 1912. – № 124. – S. 130.

УДК 339.164.4:339.543

К. С. Жадько, доктор економічних наук,
завідувач кафедри підприємництва
та економіки підприємств Академік академії
наук України Університету митної справи
та фінансів
І. М. Майорова, доктор економічних наук,
професор кафедри технології міжнародних
перевезень і логістики ДВНЗ “Приазовський
державний технічний університет”
Г. М. Андрусенко, студентка ДВНЗ
“Приазовський державний технічний університет”

МИТНІ ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ПОСТАВЦІ ТОВАРІВ ЗА СИСТЕМОЮ “ТОЧНО В ТЕРМІН”

Сучасні митні відносини передбачають взаємодію і взаємообумовленість митних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Диверсифікація зовнішньоекономічних зв'язків унаслідок поширення інформаційних технологій, розвитку транспортного комплексу, наукових досягнень у різних галузях людської діяльності надала митним відносинам іншого значення.

Реформування митної системи України відбувається на основі принципів спрощення і гармонізації митних процедур і нових світових підходів до організації митної справи в країнах Європейського Союзу. Запропоновано логістичні підходи до організації роботи митниць на рівні регіону і модель взаємодії транспорту, вантажопотоків, учасників зовнішньоекономічної діяльності за логістичною системою ЛІТ.

Ключові слова: регіональні митниці; вантажні потоки; мережа постачання; логістична система; декларування вантажів і транспортних засобів.

© К. С. Жадько, І. М. Майорова, Г. М. Андрусенко, 2016